

[Hans Hedtoft.]

Spørgsmaal hverken savnede Klarhed eller Motivering. Jeg nødes paa Grund af denne besynderlige Form for Polemik til at citere Statsministerens Partifælle, det ærede Medlem Hr. Erik Appel, der under Finanslovedebatten udtalte sin Anerkendelse af — som han sagde — „den fornuftige og rolige Udtalelse“, jeg havde fremsat.

I min Tale definerede jeg ganske klart, hvad vi var enige om. Nu skal jeg gentage det ganske kort for den højtærede Statsminister: vi er enige om at yde de forskellige Former for Hjælp paa det kulturelle, det sociale og det humanitære Omraade. Vi er endvidere enige om at gøre energiske Forestillinger over for de allierede med Hensyn til Flygtningeproblemet og om at søge Danskheden dernede sikret den nødvendige Frihed til nationalt og kulturelt Arbejde. Vi har yderligere kunnet konstatere, at vi alle staar paa den nationale Selvbestemmelsesrets Grund, det vil sige med den nødvendige Forudsætning, vi vistnok fra alle Sider er enige om at opstille — heller ikke den højtærede Statsminister og hans Parti tør jo tage en konjunkturbestemt Afstemning nu.

Alle disse Ting understregede jeg i min Tale, men tillige pointerede jeg, hvor tungtvejende Hensynet til de nordiske Folks Opfattelse af dette Spørgsmaal maatte være for os, og jeg hentydede til de store Linier i Øjeblikkets europæiske Politik. Jeg mener selv, at mine Udtalelser paa alle disse Punkter hverken savnede Perspektiv eller Ansvarsfølelse, og jeg synes derfor ikke, at den højtærede Statsminister kan klare sig ud af Situationen paa den — hvis jeg maa sige det rent ud — meget overfladiske Maade, han søgte at gøre det.

Den højtærede Statsminister ironiserede over min og andre Ordføreres Fortolkning af, hvad der forstaas ved en Nationalstat. Jeg synes, vore Fortolkninger virkelig var tilfredsstillende Forklaringer. Sagde den højtærede Statsminister det klarere for sit Vedkommende? Nej, han forklarede overhovedet ikke, hvad han selv forstaar ved Begrebet, ja, han gjorde end ikke et Forsøg derpaa.

Det skyldes ikke mindst den højtærede Statsminister selv og hans Parti, at Debatten om hele denne store og vanskelige Sag er kørt saa haardt op, at det er nødvendigt nu at tale rent ud og kræve klar Besked. Det var nu ikke først og fremmest os, Ordførerne for Partierne her i Salen, men det var Regeringen, der burde redegøre for Maal og Taktik. Jeg spørger derfor igen rent ud

den højtærede Statsminister og beder om, at han ikke nu viger udenom, men inden denne Debat slutter giver det høje Ting og Landet Svar paa følgende Spørgsmaal:

Agter Regeringen at rejse Krav over for de Allierede med Hensyn til en administrativ Særordning for Sydslesvig, eventuelt en Ændring i denne Landsdels statsretlige Stilling, saadan som Venstre sagde det i sit Valgoppraab?

Statsministeren har om dette Problem ikke sagt et Ord i sin Svartale til mig eller andre ærede Ordførere. Han formede Venstres Sydslesvig-Politik i fire Punkter:

Ingen Magt- og Voldspolitik. — Ingen øjeblikkelig Afstemning. — Frihed for nationalt, folkeligt og kulturelt Arbejde i Sydslesvig. — En afgørende Afstemning efter et Aaremaal om Landsdelens Tilhørsforhold.

Man vil bemærke, at den højtærede Statsminister — som jeg lige har sagt det — ikke gaar til det centrale Spørgsmaal, men stadig viger udenom. Ganske vist forsøgte Statsministeren tidligere under Debatten at frigøre sig for visse alt for stærke Udtalelser fra Valgmøderne, men han kan ikke undgaa at støde paa „den store Bøjgen“. Statsministeren nægtede at have brugt Vendingen „Løsrivelse fra Tyskland“ i en Tale, han holdt i Lyngby den 17. September i Fjor, men i samme Tale, der i øvrigt — har jeg nu set — blev udsendt fra Ritzaus Bureau, forekom ogsaa denne Udtalelse: „Kommer der fra Sydslesvig Ønske om at komme bort fra tysk Overhøjhed, saa Landsdelen kan udvikle sig paa frit Grundlag, bør vi støtte det.“

De Spørgsmaal, den højtærede Statsminister skyldte dette Ting at sige noget klart om, er følgende: Paa hvilken Maade skal denne Afstemning sikres? Og søger den nuværende Regering Mandat til ved de Allieredes Hjælp at paatvinge Tyskland en Bestemmelse derom i den kommende Fredstraktat?

Jeg faar jo paa Grund af Forretningsordenens Bestemmelser ingen Muligheder for senere Udtalelser i denne Debat, i alt Fald ikke ud over korte Bemærkninger; og vil derfor allerede nu sige til Regeringen:

Ikke alene bør Udøvelsen af den nationale Selvbestemmelsesret hvile paa en varig og klart konstateret national Indstilling hos en talstærk Del af den paagældende Befolkning, men det bør selv *Kravet* om en Mulighed for en saadan Ordning gøre. Hvis ikke denne yderligere Forudsætning skulde gælde, saa tror jeg, Grænseproblemerne Verden over vilde blive aldeles flydende, og paa de